

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว  
ของ นายสุพจน์ ไข่มุกด์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๘/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๑๑/๒๕๕๑

วันที่ ๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

ประเด็นวินิจฉัย

ความเป็นรัฐมนตรีของนายไชยา สะสมทรัพย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขสิ้นสุดลงเฉพาะตัวกรณีเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๓) ประกอบมาตรา ๒๖๕ หรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘๒ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๑ กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดมีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าความเป็นรัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งสิ้นสุดลงเฉพาะตัว กรณีตามคำร้องที่ผู้ร้องร้องว่า นางจุไร สะสมทรัพย์ คู่สมรสของนายไชยา สะสมทรัพย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ผู้ถูกร้อง ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัททรัพย์สกลสง จำกัด และไม่ปรากฏว่าผู้ถูกร้องได้แจ้งให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ทราบว่าประสงค์จะได้ประโยชน์จากการที่คู่สมรสถือหุ้นในบริษัทดังกล่าว ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรี กรณีจึงเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๓) ประกอบมาตรา ๒๖๕ ที่อยู่ในอำนาจศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยว่า ความเป็นรัฐมนตรีของนายไชยา สะสมทรัพย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขสิ้นสุดลงเฉพาะตัว หรือไม่

ในประเด็นดังกล่าวรับฟังข้อเท็จจริงเป็นยุดิว่านางจุไร สะสมทรัพย์ คู่สมรสของนายไชยา สะสมทรัพย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ผู้ถูกร้อง ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัททรัพย์สกลสง จำกัด และผู้ถูกร้องก็ได้แจ้งให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ทราบว่าประสงค์จะได้รับประโยชน์จากการที่คู่สมรสถือหุ้นในบริษัทดังกล่าว ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรี

เห็นได้ว่า มาตรา ๒๖๕ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่กำหนดไว้ นั้น มีผลบังคับทันทีโดยไม่ต้องบัญญัติกฎหมายขึ้นมารองรับ เพราะในเนื้อความแห่งมาตรา ๒๖๕ วรรคสาม มิได้บัญญัติคำว่า “ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” แต่อย่างไร ส่วนจำนวนหุ้นตามมาตรา ๒๖๕ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้รัฐมนตรีต้องแจ้งให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ นั้น รัฐธรรมนูญกำหนดให้บัญญัติกฎหมายเพื่อกำหนดจำนวนหุ้นที่รัฐมนตรีต้องแจ้งให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าขณะที่ผู้ถูกร้องเข้ารับตำแหน่งนั้น แม้ยังไม่มีกฎหมายอนุวัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๕ วรรคแรก ก็ตาม กรณีดังกล่าวจึงต้องถือจำนวนหุ้นตามพระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๕ ประกอบมาตรา ๔ ที่กำหนดให้รัฐมนตรีเป็นผู้ถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละห้าของจำนวนหุ้นของบริษัทและมีหน้าที่แจ้งให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ทราบว่าประสงค์จะได้รับประโยชน์จากการที่คู่สมรสถือหุ้นในส่วนที่เกินกฎหมายกำหนดในบริษัทดังกล่าว ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรี แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกร้องได้ปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติ

การที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๕ วรรคสาม กำหนดให้นำบทบัญญัติมาตรานี้มาใช้บังคับกับคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีด้วย และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๕๕ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม นั้น หมายความว่า หากรัฐมนตรีประสงค์จะได้รับประโยชน์จากกรณีคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทต่อไป รัฐมนตรีผู้นั้นต้องเป็นผู้แจ้งให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง มิได้หมายรวมถึงผู้แจ้งนั้นคือคู่สมรสหรือบุคคลอื่นใด การที่นางจุไรฯ มีรายการเงินลงทุนที่เป็นหุ้นจำนวน ๒๕,๐๐๐ หุ้น หุ้นละ ๑๐๐ บาท เป็นเงินถึง ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท จากทุนจดทะเบียนทั้งหมดของบริษัทคิดเป็นร้อยละห้าสิบ จึงรับฟังไม่ได้ว่าเกิดขึ้นโดยไม่มีเจตนาฝ่าฝืนกฎหมาย อีกทั้งจำนวนหุ้นที่ถือครองอยู่นั้นก็เป็นทรัพย์สินที่มีจำนวนมาก รัฐมนตรีผู้นั้นที่เป็นผู้ถูกร้องจึงมีหน้าที่ที่จะต้องแจ้งให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

พิจารณาดำเนินการแล้ว จึงวินิจฉัยว่า เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๕ วรรคแรก และวรรคสาม และทำให้ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามมาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๓)

นายสุพจน์ ไข่มุกด์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ